

Kirkkonummen kunnan lausunto Uudenmaan VISIO-kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (5. vaihemaakuntakaava)

Kunnanhallitus 28.04.2025 § 139

234/10.02.00/2025

Valmistelija	Kaavoitusarkkitehti Seppo Mäkinen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihe)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 antaa Uudenmaan liitolle esittelytekstissä todetun lausunnon Uudenmaan VISIO-kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 2 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa
Käsittely	Kuntakehitysjohtaja Anna-Kaisa Kauppinen esitteli asiaa.
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.
Selostus	Taustaa ja kaavan tavoitteet Uudenmaan maakuntahallitus päätti uuden maakuntakaavatyön käynnistämisestä 13.5.2024. Laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma koskee Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaavaa nimeltään Innovatiivinen vihreä siirtymä eli VISIO-kaava. Uudenmaan maakuntahallitus on hyväksynyt VISIO-kaavan osallistumis- ja arviointi-suunnitelman nähtäville 24.2.2025. Uudenmaan liitto pyytää kommentteja siitä 29.4.2025 mennessä. Laadittava kaava on vaihemaakuntakaava, eli kaava täydentää voimassa olevaa ja lain-voimaista kaavakokonaisuutta vihreään siirtymään liittyvien teemakokonaisuuksien osalta: • Energia • Logistiikka ja pitkän matkan henkilöliikenne • Luonto ja hiilensidonta • Teollinen tuotanto, kiertotalous ja maa-aineshuolto • Vesihuolto ja vesivarat Uuden VISIO-vaihemaakuntakaavatyön keskeinen lähtökohta on alueidenkäytön keinoin edistää vihreää siirtymää Uudellamaalla. Vaihemaakuntakaavan tavoitevuosi on vuodessa 2050. Kaavan tultua voimaan, kaikki mitä ei erikseen kaavan hyväksymisen yhteydessä kumota, jää aikaisemmista maakuntakaavoista voimaan. Alueellisesti kaava kattaa kaikki Uudenmaan alueen kunnat lukuun ottamatta Östersundomin maakuntakaavan aluetta Helsingissä, Sipoossa ja Vantaalla.

Maakuntakaavatyöhön liittyvä aineisto on saatavilla suomeksi osoitteesta <https://uudenmaanliitto.fi/kaavoitus-ja-liikenne/maakuntakaavat/visiokaava/> ja ruotsiksi <https://uudenmaanliitto.fi/sv/planlaggning-och-trafik/landskapsplanerna/visionplanen/>

Maakuntakaavatilanne Uudellamaalla ja oikeusvaikutukset

Uudellamaalla on uuden VISIO-kaavan valmistelun alkaessa voimassa useita maakuntakaavoja:

- Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuus
- Östersundomin maakuntakaava sekä
- neljännen vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisu

Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuus koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kaavasta:

- Helsingin seudun vaihemaakuntakaava
- Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava
- Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaava

Voimassa olevista maakuntakaavoista Kirkkonummea koskee Helsingin seudun vaihemaakuntakaava sekä Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisu, johon sisältyviä aluevarauksia ei tosin kohdistu Kirkkonummen alueelle. Alueidenkäyttölain (entinen maankäyttö- ja rakennuslaki) 32 §:n 1 momentin mukaan ”maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi”. Kyseisen pykälän kolmannessa momentissa säädetään, että ”maakuntakaava ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella voimassa muutoin kuin 1 momentissa tarkoitetun kaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta.” Kirkkonummen alueella on voimassa pykälän tarkoittamat oikeusvaikutteiset yleiskaavat (Kirkkonummen yleiskaava 2020 sekä Saaristo- ja rannikkoalueiden osayleiskaava).

Kirkkonummen kunnan lausunto

Kirkkonummen kunta toteaa, että VISIO-kaavan tavoite, eli vihreän siirtymän edistäminen, sekä siihen valitut teemat ovat erityisen ajankohtaisia ja siten kannatettavia. Toisaalta useisiin teemoihin liittyy erityisesti hanketasolla suuriakin epävarmuuksia esimerkiksi sijaintien suhteen, joten maakuntakaava on syytä laatia tästäkin syystä riittävän mahdollistavana.

Kunta katsoo, että kaavassa tulee selvittää myös vedyn (H₂) siirtoverkoston ulottaminen Uudellemaalle ja Kirkkonummen Kantvikiin. Tällä voitaisiin tukea vetytuotannon toimintaedellytysten mahdollistamista alueella. Samassa yhteydessä on tarve selvittää olemassa olevan maakaasuverkoston käyttöä vedyn siirtoverkoston osana, mikäli siitä vapautuu joskus kapasiteettia. Myös alempien siirtoverkostojen (kuten Hangosta itään pääkaupunkiseudulle) esittämistarve maakuntakaavassa on syytä selvittää.

Teemoissa ei oteta kantaa tietoliikenneinfran tärkeyteen. Kunta toteaa, että myös tämä olisi syytä ottaa huomioon jollain tasolla kaavassa.